

Eelnõu laiendab narkomaanide sõltuvusravi võimalusi

Justiitsministeerium saatis täna kooskõlastusringile seaduseelnõu, millega võimaldatakse teatud juhtudel asendada narkomaanide vangistus sõltuvusraviga.

Justiitsministeeriumi karistusõiguse ja menetluse talituse nõuniku Einar Hillepi sõnul on täna ainus karistus, mida on võimalik vähemohtlike isikute puhul vangistuse asemel määrata, üldkasulik töö.

„Kuigi kurjategijad saavad üldkasuliku tööga vanglas viibimise asemel heastada oma kuritegu ühiskonna ees, ei sobi üldkasulik töö paraku sõltuvusprobleemidega inimestele,“ selgitas Hillep. „Nende puhul on just narkosõltuvus üldjuhul kuritegude sooritamise põhjuseks ning ilma sellest vabanemata ei ole võimalik vähendada ka nende korduvkuritegevust.“

Vangistuse asemel sõltuvusravi kohaldamise süsteem on kavandatud samadel põhimõtetel kui kuritegude puhul asenduskaristusena mõistetav üldkasulik töö. „Erinevus on vaid selles, et sõltuvusravi kestus võib ajaliselt olla pikem kui määratud vanglakaristus, sest narkosõltlane peab olema ravi- ja rehabilitatsiooniprogrammis vähemalt üheksa kuud ja lühemajalisem sõltuvusravi ei annaks soovitud tulemusi,“ ütles Hillep.

Ta rõhutas, et kogu määratud sõltuvusravi kestel on isik ka kriminaalhoolduse all, allub käitumiskontrollile ning niipea, kui ta ravi pooleli jätab, pööratakse vangistus täitmisele. „Selliselt on lisaks ravi- ja rehabilitatsiooniprogrammis osalemisele inimesel paralleelselt võimalik ka oma elu hakata korda seadma, näiteks asuda tööd otsima.“

Narkomaani sõltuvusravi kavandatakse kohaldada neil juhtudel, kui sõltlasele on karistuseks mõistetud reaalselt kuuekuuline kuni kaheaastane vangistus. Sõltuvusravi kohaldamise ettepaneku tegemisel kaalub kohus nii kuriteo toimepanemise asjaolusid, süüdimõistetu isikut, varasemat elukäiku kui ka tema elutingimusi ja tagajärgi, mida võib talle kaasa tuua sõltuvusravi kohaldamine.

Sõltuvusravi määramise eelduseks on ka süüdimõistetu nõusolek vangistuse asendamisega, kuna see on ainuke võimalus tagada, et isik ka ise tõepoolest on huvitatud enda paranemisest. „Süüdimõistetule jääb ka sõltuvusravi katkestamise õigus, kuid sel juhul peab ta minema vanglasse oma vangistust kandma ning ühtlasi hüvitama riigile ravikulutused,“ lausus Hillep.

Nõuniku sõnul on üle kaheaastase vangistusega karistatud isikute puhul samuti võimalik määrata sõltuvusravi, kuid seda juba vangistusest tingimisi ennetähtaegsel vabastamisel osana käitumiskontrollist, mille kohus määrab. „Kuna tegemist on raskemaid, ühiskonnale ohtlikumaid kuritegusid toimepannud isikutega, siis vangistamise asendamist ei saa pidada mõistlikuks ning nende isikute ravimist tuleb alustada vanglas ning jätkata hiljem koostöös kriminaalhooldusega.“

Uimastisõltlastele pakutakse vangistuse alternatiivina sõltuvusravi paljudes Euroopa Liidu riikides, nagu näiteks Taanis, Saksamaal, Hollandis, Poolas, Soomes, Rootsis, Norras, Suurbritannias ja Prantsusmaal.

Sõltuvusravi rahastamiseks taotleb justiitsministeerium raha @veitsi koostööprogrammist. „Oleme arvestanud sõltuvusravi maksumuseks 2011. aastal, kui seadus jõustuma peaks, veidi üle 11,5 miljoni krooni, millest Eesti riik peab tasuma vaid 15 protsenti. Edaspidi plaanime toetust taotleda nii riigieelarvest kui ka EL struktuurfondidest,“ sõnas Hillep.

Eelnõu ja seletuskirjaga saab tutvuda [siin](#) [1].

Lugupidamisega
Diana Kõmmus

Eelnõu laiendab narkomaanide sõltuvusravi võimalusi

Avaldatud veebilehel Eesti Kohtuekspertiisi Instituut (<https://www.ekei.ee>)

Justiitsministeerium
Avalike suhete talitus
Tel. 620 8118
GSM 533 15431
diana.kommus@just.ee [2]

Allikas URL: <https://www.ekei.ee/et/uudised/eelnou-laiendab-narkomaanide-soltuvusravi-voimalusi>

Lingid:

[1] http://eoigus.just.ee/?act=10&subact=1&ESILEHT_W=275603

[2] <mailto:diana.kommus@just.ee>